

Danskerne vil gerne leve mere klimavenligt

April 2019

Markedsanalyse, Forbrugerøkonomi & Statistik

Noget at leve af. Noget at leve for.

25. april 2019

Axelborg, Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000 E info@lf.dk
F +45 3339 4141 W www.lf.dk

Danskerne vil gerne leve mere klimavenligt

Danmark og danskerne går op i klima og klimavenlighed, men er vi villige til at ændre vores måde at leve på for at tage hensyn til klimaet? Det har Landbrug & Fødevarer spurgt danskerne om i en ny undersøgelse.

Highlights:

- 96 pct. af danskerne er villige til at ændre mindst ét aspekt af deres adfærd for at leve mere klimavenligt.
- Det, som flest danskere er villige til at gøre for at leve mere klimavenligt, er at 'undgå madspild i husstanden' (46 pct.), 'sortere husstandens affald' (45 pct.), 'bruge egne indkøbsposer, når man handler ind' (44 pct.), samt 'spare på energi i husholdningen' (39 pct.)
- Mænd har oftere end kvinder med på deres 'top 3' at lave klimavenlige boligforbedringer, mens kvinder oftere vælger at 'bruge egne indkøbsposer, når man handler ind blandt de tre ting, de er mest villige til at gøre.
- Det er især danskere ml. 60-70 år, der svarer, at de gerne vil undgå madspild for at leve mere klimavenligt. Danskere under 40 år vil oftere end andre gerne leve mere vegetarisk – her er andelen oppe på 9 pct. i forhold til ml. 3-5 pct. blandt danskere mellem 40 og 70 år.
- Beboere i Region Sjælland har i højere grad end andre 'at undgå madspild' på deres top 3 over det, de er mest villige til at gøre. Blandt danskere bosat i Region Hovedstaden finder vi den laveste andel, der har 'sortere husstandens affald' i deres top 3. Til gengæld har hver tiende i denne region 'leve overvejende vegetarisk' med på deres prioriteringsliste modsat f.eks. 1 pct. i Region Nordjylland.
- Knap halvdelen (45 pct.) vil gerne skære ned på flyrejser til fjerne feriedestinationer af hensyn til klimaet. Dette er en stigning på hele 11 procentpoint i forhold til samme måling i marts 2017. Igen ses en tendens til, at jo ældre danskerne er, jo oftere er de villige til at droppe de fjerne feriedestinationer af hensyn til klimaet.

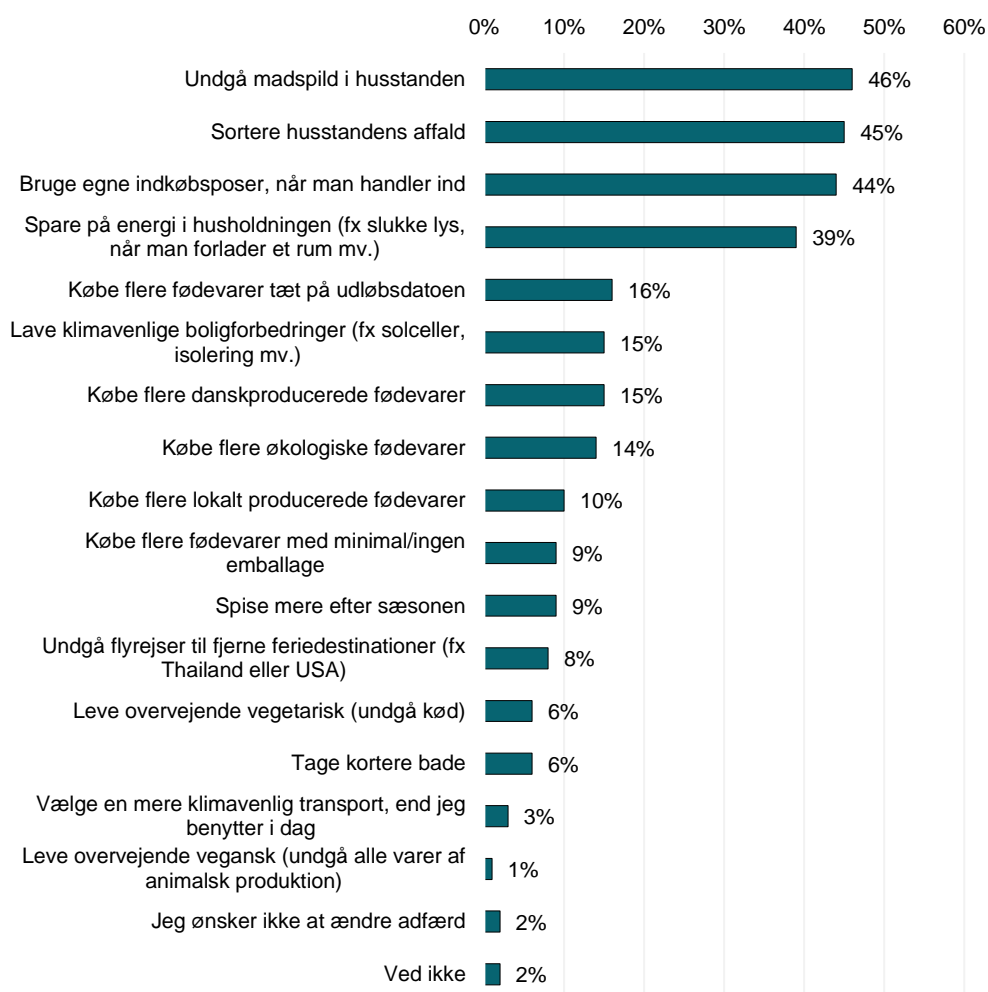
96 pct. vil gerne ændre adfærd for at leve mere klimavenligt

I en ny undersøgelse har Landbrug & Fødevarer spurgt danskerne om, hvilke af en række forskellige tiltag, de er mest villige til at gøre, for at leve mere klimavenligt. Her har blot 2 pct. af deltagerne i undersøgelsen svaret, at de ikke ønsker at ændre adfærd for at leve mere klimavenligt, mens 2 pct. har

svaret 'ved ikke'. Dermed har hele 96 pct. af deltagerne valgt minimum én handling, som de er villige til at gøre for at leve mere klimavenligt.

Der er især fire initiativer, som danskerne ofte er villige til at gøre, for at leve mere klimavenligt. Disse fire måder at leve mere klimavenligt på har alle tilslutning af mere end hver tredje forbruger i undersøgelsen. Det initiativ, som flest af danskerne er villige til at gøre, er at 'undgå madspild i husstanden', hvilket nævnes af 46 pct. efterfulgt af 'sortere husstandens affald', som 45 pct. har svaret. Tæt herefter finder vi 'bruge egne indkøbsposer, når man handler ind', som nævnes af 44 pct. af danskerne. Det sidste af de fire mest populære initiativer er også velkendt – nemlig at 'spare på energi i husholdningen', hvilket 39 pct. nævner som det, de er mest villige til at gøre for at leve mere klimavenligt.

Figur 1
Spørgsmål: *Hvad er du mest villig til at gøre for at leve mere klimavenligt? Angiv gerne op til 3 svar.*

Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer nov. 2018, n= 1016. Obs. Mulighed for op til 3 svar.

Efter de fire nævnte tiltag falder tilslutningen til de andre handlemuligheder drastisk. Blandt de tiltag, som nyder en lidt mere begrænset tilslutning blandt deltagerne i undersøgelsen finder vi primært tiltag, der handler om hvilken type fødevarer, der købes og spises. Her svarer 16 pct. at de gerne vil 'købe flere fødevarer tæt på udløbsdatoen', 15 pct. at de vil 'købe flere danskproducerede fødevarer' og 14 pct., at de vil 'købe flere økologiske fødevarer'.

'Spise mere efter sæson' får tilslutning blandt kun 9 pct., som nævner dette blandt de tre ting, som de er mest villige til at gøre, mens 'undgå flyrejser til fjerne feriedestinationer' er noget, som 8 pct. har på deres liste over ting, de er mest villige til at gøre for at leve mere klimavenligt. I den ende af spektret, hvor færrest er villige til at udføre de foreslåede tiltag, finder vi at 'leve overvejende vegetarisk (undgå alle varer af animalsk produktion)', som blot 1 pct. har angivet som én af de tre ting, de er mest villige til at gøre for at leve mere klimavenligt.

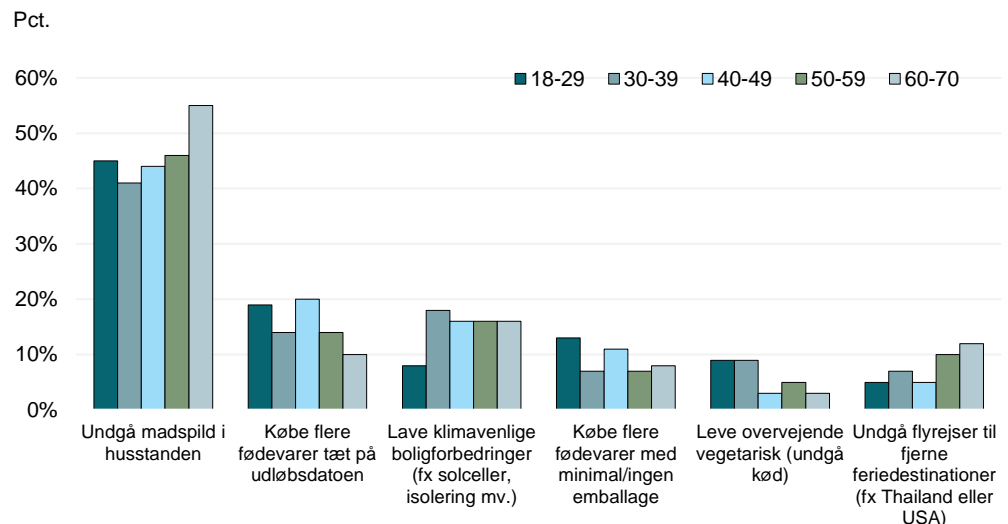
Kvinder vil oftere have egne indkøbsposer med, mens mænd oftere vil lave klimavenlige boligforbedringer

For størstedelen af de forskellige måder at leve mere klimavenligt på, er der ingen forskel på mænd og kvinders prioriteter. Således er både de tre mest populære og de tre mindst populære tiltag de samme for mænd og kvinder (dog med forskelle i rækkefølgen internt). Der er imidlertid enkelte klimavenlige tiltag, som er mere populære blandt enten mænd eller kvinder. F.eks. svarer flere kvinder end mænd, at de for at leve mere klimavenligt gerne vil 'bruge egne indkøbsposer, når de handler ind'. Dette gælder for 49 pct. af kvinderne, mens andelen for mænd er 38 pct. Omvendt vil flere mænd end kvinder 'lave klimavenlige boligforbedringer' som f.eks. at opsætte solceller eller forbedre isolering. Det gælder 19 pct. af mændene, og 11 pct. af kvinderne i undersøgelsen.

Unge og ældre prioriterer forskelligt

Kigger vi nærmere på forskellene mellem forskellige aldersgrupper, ser vi flere områder, hvor der er forskel på, hvad yngre og ældre danskere prioriterer blandt de tre ting, som de er mest villige til at gøre for at leve mere klimavenligt.

Figur 2
Hvad er du mest villig til at gøre for at leve mere klimavenligt, fordelt på aldersgrupper, udvalgte svar.

Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, november 2018, n= 1016 heraf 18-29 år (237), 30-39 år (175), 40-49 år (204), 50-59 år (204) og 60-70 år (194). Obs. Viser udvalgte svarkategorier, hvor der er signifikant forskel mellem aldersgrupper

Først og fremmest er der forskel på, hvem der gerne vil undgå madspild i husstanden. Her ser vi markant flere blandt de 60-70-årige, der har dette i deres top 3 over ting, de er mest villige til at gøre af hensyn til klimaet. Det er

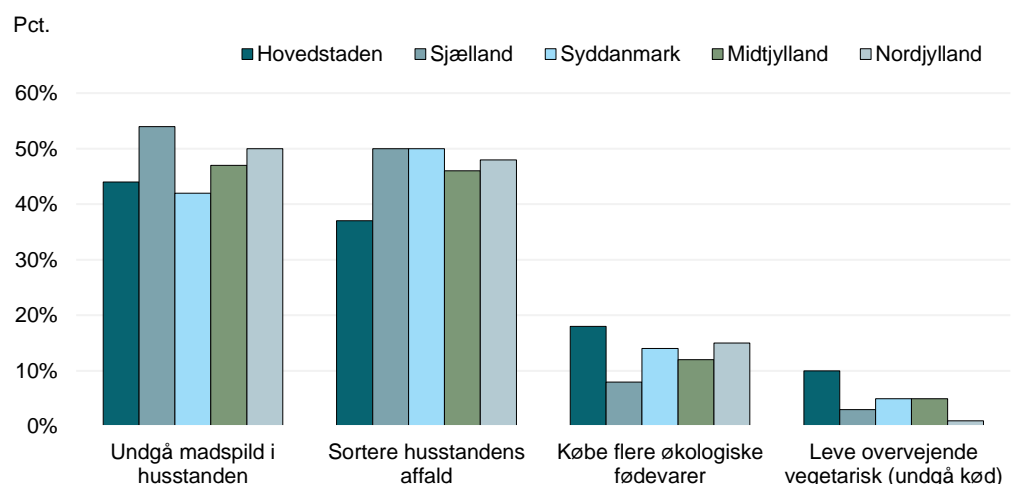
således i høj grad denne aldersgruppe, der trækker at undgå madspild op på 1. pladsen over det, danskerne er mest villige til at gøre. Hele 55 pct. blandt de 60-70-årige har dette i deres top 3 til sammenligning med f.eks. de 30-39-årige, hvor det er 41 pct. Det er omvendt færrest blandt de 60-70-årige, der svarer, at de vil købe flere fødevarer tæt på udløbsdatoen. Her er det blot 10 pct. i denne aldersgruppe, der har det i deres top 3, mens det samme gælder for 19 pct. blandt de 18-29-årige. Det er også blandt de helt unge i undersøgelsen, at vi finder flest, der har fokus på at købe fødevarer med minimal eller ingen emballage. For de unges vedkommende er der – måske ikke så overraskende – samtidig markant færre i forhold til andre aldersgrupper, der gerne vil lave klimavenlige boligforbedringer.

Hvor vi kan se, at der blandt danskerne generelt er 6 pct., der har 'leve overvejende vegetarisk' på deres top 3, ser vi ved et nærmere kig på aldersgrupperne, at det oftere er i gruppen af yngre danskere under 40 år, at vi finder de, der gerne vil leve overvejende vegetarisk af hensyn til klimaet. Lige omvendt er det med valgmuligheden 'undgå flyrejser til fjerne feriedestinationer', hvor det i højere grad er de ældste deltagere, der har dette på deres top 3.

Danskere bosat i Region Sjælland har oftere end andre fokus på at undgå madspild

Der er tilsyneladende også forskel på, hvor i landet, man er bosat, når det kommer til at skulle prioritere de tre ting, man er mest villig til at gøre for at leve mere klimavenligt. Kigger vi igen nærmere på undersøgelsens 'topscorer', nemlig at undgå madspild, ser vi, at hele 54 pct. blandt danskere bosat i Region Sjælland har dette i deres top 3, mens det samme gælder 42 pct. i Region Syddanmark og 44 pct. i Region Hovedstaden. Det er ligeledes heller ikke i Region Hovedstaden, at man oftest finder de, der har at sortere husstandens affald i deres top 3. Med kun 1 procentpoint der adskiller 1. og 2. pladsen tyder noget på, at især danskere i Region Hovedstaden har været med til at trække valgmuligheden at sortere husstandens affald ned på 2. pladsen overgæet af valgmuligheden 'undgå madspild'.

Figur 3
Hvad er du mest villig til at gøre for at leve mere klimavenligt, fordelt på de fem regioner, udvalgte svar

Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, november 2018 n= 1016, heraf Region Hovedstaden (327), Region Sjælland (144), Region Syddanmark (211), Region Midtjylland (230), Region Nordjylland (103). Obs. Viser udvalgte svarkategorier, hvor der er signifikant forskel mellem danskere bosat i forskellige regioner.

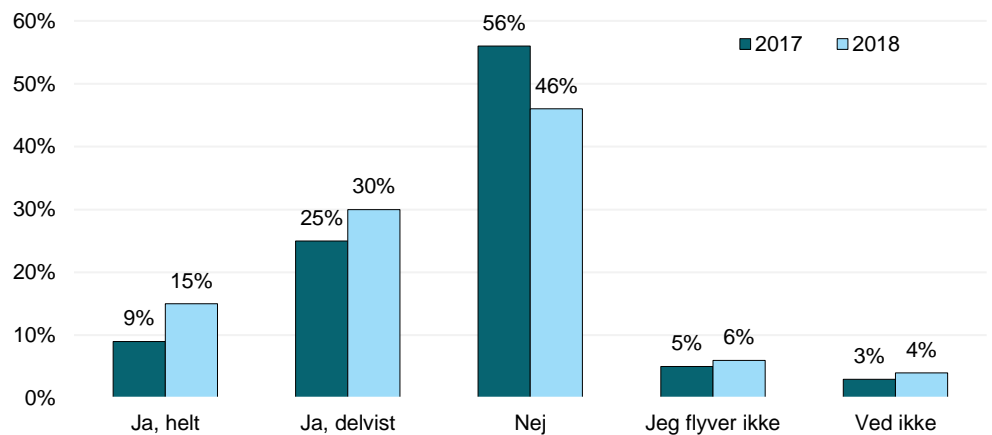
Omvendt ser vi, at det for valgmuligheden 'leve overvejende vegetarisk' primært er i Region Hovedstaden, vi finder dem, der prioriterer dette i deres top 3, mens man i f.eks. Region Nordjylland kun kan finde denne prioritering blandt 1 pct. At købe flere økologiske fødevarer for at leve mere klimavenligt er ligeledes oftere at finde blandt danskere bosat i Region Hovedstaden (18 pct.), mens det til sammenligning er 8 pct. blandt danskere bosat i Region Sjælland, der har denne valgmulighed i top 3.

Flere vil gerne skære ned på flyrejser til fjerne feriedestinationer

Ferie, afslapning og nye oplevelser står højt på manges ønskeliste som et afbræk til hverdagens hamsterhjul med forpligtelser og tidspres. Her kan det for nogen opleves som et alt for stort kompromis at skulle opgive rejser til fjerne destinationer på tværs af kontinenter, når forskellige handlinger skal afvejes af hensyn til at agere mere klimavenligt.

I undersøgelsen er danskerne blevet spurgt, om de er villige til helt eller delvist at opgive flyrejser til fjerne feriedestinationer som eksempelvis Thailand eller USA af hensyn til klimaet. Samme spørgsmål blev danskerne stillet i marts 2017. Her så vi, at 34 pct. var villige til *helt* eller *delvist* at droppe flyrejser til fjerne feriedestinationer, mens over halvdelen – 56 pct. – svarede, at de *ikke* var villige til dette. På 1,5 år er der sket en interessant forskydning i disse holdninger. Således er andelen, der er villige til *helt* eller *delvist* at droppe ferierejser til regioner som Asien eller Nordamerika nu ved seneste måling vokset til 45 pct., en stigning på hele 11 procentpoint på halvandet år. Samtidig er der et fald på 10 procentpoint i andelen af de danskere, der *ikke* er villige til at droppe flyrejser til fjerne feriedestinationer af hensyn til klimaet.

Figur 4
Spørgsmål: Er du villig til helt eller delvist at droppe flyrejser til fjerne feriedestinationer som f.eks. Thailand eller USA af hensyn til klimaet?

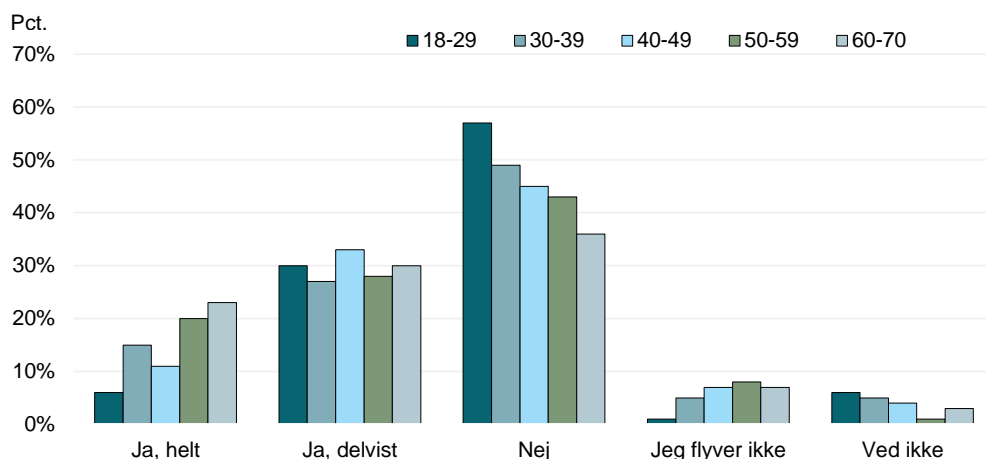
Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, marts 2017 n=1009, november 2018 n= 1016

Yngre og ældre danskere ser forskelligt på at droppe de lange flyrejser

I marts 2017 så vi, at holdningerne til netop dette dilemma synes at være afhængig af den alder, man har, hvor der var en tendens til, at jo ældre man var, jo oftere var man villig til at opgive de lange flyveture. Denne tendens gør sig ligeledes gældende i november 2018. Igen er det de ældre danskere, der oftere end de yngre er villige til at opgive flyrejserne til fjerne feriedestinationer af hensyn til klimaet. Samlet set er det lidt over hver tredje blandt de unge,

der i november 2018 er villige til enten helt eller delvist at droppe ferierejser til fjerne destinationer, mens det samme gælder over halvdelen blandt de 60-70-årige.

Figur 5
Spørgsmål: Er du villig til helt eller delvist at droppe flyrejser til fjerne feriedestinationer som f.eks. Thailand eller USA af hensyn til klimaet? Fordelt på aldersgrupper

Kilde: Norstat for Landbrug & Fødevarer, november 2018, n= 1016 heraf 18-29 år (237), 30-39 år (175), 40-49 år (204), 50-59 år (204) og 60-70 år (194).

Tendensen er dog tydeligst, når man sammenligner andelen, der er villige til *helt* at droppe flyrejserne med andelen, der svarer *nej* til spørgsmålet. For de yngstes vedkommende er det 6 pct., der er villige til *helt* at droppe turene med fly over Atlanterhavet og hele 57 pct. svarer, at de ikke er villige til dette. Omvendt er det hele 23 pct. blandt de 60-70-årige, der er villige til *helt* at droppe de lange flyrejser, mens 36 pct. svarer *nej*. Der er til gengæld en noget mere ligelig fordeling mellem aldersgrupperne, når det gælder *delvist* at droppe de lange flyrejser.

Klare favoritter til at have en mere klimavenlig adfærd

Klimaet og klimavenligt forbrug er i høj grad kommet på dagsordenen hos danskerne, hvor 96 pct. udtrykker, at de gerne vil gøre minimum én ting for selv at leve mere klimavenligt. De fire typer adfærd, som skiller sig særligt ud som det, flest har på deres top 3, er 'undgå madspild i husstanden', 'sortere husstandens affald', 'bruge egne indkøbsposer, når man handler ind' og 'spare på energi i husstanden'. Disse fire måder at leve mere klimavenligt får tilslutning af mellem 39-46 pct., langt flere end de andre foreslåede handlemuligheder.

En måde at leve mere klimavenligt på ved at købe fødevarer tæt på udløbsdatoen eller købe flere danskproducerede fødevarer er i top 3 hos omkring hver syvende dansker (15-16 pct.). Det at leve overvejende vegetarisk er på listen hos 6 pct., mens blot 3 pct. ville prioritere at vælge en mere klimavenlig transport. At undgå flyrejser til fjerne feriedestinationer vil 8 pct. prioritere som én af de 3 ting, man er mest villig til at gøre. Stiller vi imidlertid skarpt på muligheden for helt eller delvist at droppe flyrejser til fjerne feriedestinationer er 45 pct. villige til helt eller delvist at droppe dette af hensyn til klimaet. Dette er en stigning på hele 11 procentpoint i forhold til samme måling for 1½ år siden. Endnu en gang ses det her tydeligt, at jo ældre man er, jo oftere er man villig til at droppe de lange flyveture af hensyn til klimaet.

Om analysen:

Analysen er baseret på data indsamlet af Norstat for Landbrug & Fødevarer blandt 1016 repræsentativt udvalgte danskere i alderen 18-70 år. Data er indsamlet i november måned 2018. Der er i analysen medtaget data fra en lignende repræsentativ måling i marts 2017 ligeledes foretaget af Norstat for Landbrug & Fødevarer blandt 1009 i aldersgruppen 18-70 år.

Landbrug & Fødevarer

Axeltorv 3
1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141

E info@lf.dk
W www.lf.dk

Yderligere kontakt

Nina Preus
Frank Øland

3339 4674 npre@lf.dk
3339 4252 frha@lf.dk